

بررسی آیات شیطانی در دایرةالمعارف لیدن و قرآن کریم

نقیسه تن پوشان *

کارشناسی ارشد علوم قرآنی، دانشکده علوم و فنون قرآن تهران، دانشگاه علوم و معارف قرآن کریم، تهران، ایران

خلاصه

آیات شیطانی یکی از مباحث موجود در دایرةالمعارف لیدن می باشد که از موضوعاتی است که توسط دشمنان اسلام یا کسانی که به نوعی با پیامبر اکرم صلی الله علیه وآله وسلم و ائمه‌ی اهل بیت علیهم السلام کینه‌ی دیرینه دارند، به طور مستقیم یا با واسطه‌ی تازه مسلمانان ساخته شده است. در این دیدگاه، دو عبارت را به عنوان آیات قرآن کریم در میان آیات سوره‌ی مبارک نجم گنجانده‌اند که آن‌ها را دو جمله از شیطان می‌دانند که به وسیله‌ی وحی نازل شده است؛ درحالی که با دیگر آیات قرآن و عصمت پیامبران و ادله‌ی تاریخی و نقلی سازگار نمی‌باشد. در این مقاله سعی شده است که برای کاربرد بهتر و مفیدتر از قرآن کریم به ماجرای این آیات شیطانی و پیشینه‌ی آن پرداخته گردد و با ادله‌ی معتبر به نقد و بررسی این مدخل از دایرةالمعارف لیدن پرداخته شود تا زمینه‌ی هدایت انسان‌ها به سوی کمال راحت تر انجام پذیرد.

کلمات کلیدی: شیطان، آیات شیطانی، غرانیق، سوره‌ی نجم، وحی شیطانی.

۱. مقدمه

مهم‌ترین مبحث در زمینه‌ی نبوت، بحث وحی می باشد. وحی نبوت از منظر قرآن، الهی است و در میان انواع وحی از عالی‌ترین درجات است. از ویژگی‌هایی که این نوع وحی دارد، منشأ بیرونی و الهی داشتن آن خواه با واسطه و خواه بی واسطه، و مصونیت از خطا و اشتباه و لغزش می باشد. مورخان با بررسی‌هایی که درباره‌ی سرگذشت پیشینیان انجام داده‌اند، در تاریخ افسانه‌ای در مورد دخالت شیطان در وحی الهی با عنوان افسانه‌ی غرانیق را مطرح نموده‌اند. در این افسانه آمده است که شیطان در وحی الهی دخالت کرده و آیاتی شبیه به آیات الهی همراه با مطالب شرک آمیز به حضرت رسول صلی الله علیه وآله وسلم القا نموده است و ایشان العیاذ بالله فریب خورده‌اند. این داستان در طول تاریخ دستاویزی برای دشمنان اسلام و در دوران معاصر برای مستشرقان و معاندان اسلام قرار گرفت تا اینکه کتابی با عنوان «آیات شیطانی» توسط «شهاب احمد» چاپ شد و با تعبیرات بسیار موهن و زننده، پیامبران بزرگی که تمام ادیان آسمانی برای آن‌ها احترام قائل می‌باشند، را زیر سؤال برد. شهاب احمد در ۱۱ دسامبر سال ۱۹۶۶ در خانواده‌ای پاکستانی در سنگاپور به دنیا آمد، و در مالزی بزرگ شد و برای گذراندن سطح O و A آموزشی به مدرسه‌ای شبانه روزی در شهر سوری درانگلستان سفر کرد. پس از گذراندن سطح A به مالزی آمد و تحصیلاتش را تا سطح کارشناسی در رشته‌ی حقوق از

* Corresponding author:
Email: tanpushann@gmail.com